

Het bootje van de pastoor gaat weer varen

Het kerkbootje dat vlak voor de oorlog door de Oud Adese kerkgangers cadeau werd gedaan aan hun pastoor, gaat binnenkort weer varen. Niet hier, maar in Almelo.

Schilderij op basis van een oude foto: Pastoor Derksen in zijn kerkbootje.

Ruud Sep

Oud Ade ★ Waarschijnlijk was het in 1937, maar het kan ook twee jaar later geweest zijn. Parochianen van de Sint-Bavokerk in Oud Ade laten bij scheepswerf Akerboom in Oegstgeest een bootje bouwen voor hun pastoor Emile Derksen. Handig: daarmee kon meneer pastoor gemakkelijk op bezoek gaan bij parochianen langs de Kagerplas. Bijvoorbeeld om ze bij ziekte thuis de communie te kunnen geven. Derksen doopt het scheepje "Wilhelmina", naar zijn moeder. Het schip meet niet meer dan vijf en een halve meter. Maar het heeft een kajuitje zodat meneer pastoor niet doorweekt aankomt wanneer hij op zijn tochten overvallen wordt door een regenbui. En het bootje is een bekende verschijning in de regio. Brugwachters openen

hun brug al wanneer zij het bootje in de verte aan zien komen – ook wanneer de jonge misdienaar annex stuurman de Wilhelmina een keer stiekem mee denkt te nemen om een met wat vrienden een stukje te gaan varen...

Jarenlang is het cadeautje van de Oud Adese gelovigen in gebruik als kerkbootje. Daarna doet het scheepje nog lange tijd dienst als slepertje bij een campingbaas en een boer in de buurt. Maar ijzer en hout hebben niet het eeuwige leven. Het bootje – of liever: wat daarvan over is – belandt uiteindelijk bij Verhoog Scheepsreparatie in Sassenheim.

Als de Almeloëse hobbyist Coen ten Heggeler het bootje in 2006 op Marktplaats voorbij ziet komen, springt hij in de auto om de Wilhelmina met eigen ogen te bekijken. In eerste instantie oordeelt hij dat de ijzeren romp te slecht is om te repareren. „Ik had geen hamer- of bij me om het staal te controle-

ren”, vertelt Ten Heggeler aan de keukentafel in het centrum van Almelo. „Dus pakte ik een vlaggenmastje dat daar lag. Daarmee prikte ik overal door de huid heen. Ik heb haar toen laten liggen, maar het scheepje bleef maar door mijn hoofd spaken. Na een half jaar heb ik die kerel nog eens gebeld om te vragen of de boot er nog altijd lag. Toen heb ik een bod gedaan en hebben we het scheepje opgehaald om te gaan restaureren.”

Bouwtekeningen

Die restauratie gaat aan de ene kant heel voorspoedig. Via de verkoper komt Ten Heggeler in contact met Anton Akerboom uit Oegstgeest die als 19-jarige nog had meegeholpen aan de bouw van de Wilhelmina, en met de op dat moment 81-jarige misdienaar Bram Vrijburg die jarenlang voor meneer pastoor het bootje bestuurd. Via hen krijgt de verhalen te horen en foto's te zien. „Ik ben al dertig jaar

Oud Ades bootje bijna af, elf jaar na start restauratie

bezig met het opknappen van historische bootjes. De grootste lol van een oud schip zijn de verhalen. Iedereen die een oud schip heeft, wil de verhalen erachter weten, anders heeft het ook geen zin om een historisch schip te hebben. Binnen de vereniging van bezitters van historische schepen heb ik nu het kleinste bootje, maar wel met het grootste verhaal.” De verhalen maken het scheepje figuurlijk af, de oude foto's waren essentieel om het schip letterlijk in oude glorie te herstellen. „Dit bootje is speciaal gemaakt voor pastoor Derksen, er is geen tweede

exemplaar en er zijn ook geen bouwtekeningen. Akerboom tekende niet, die bouwde op het oog. De opbouw hebben we moeten reconstrueren. De scheepstimmerman kon met drie foto's de boel helemaal terugbouwen.”

Het restauratieproject waar Ten Heggeler tien jaar geleden aan begon, kende ook een flinke tegenvaller. De kosten rezen de pan uit. „Ik begon met de slechte stukken eruit te slijpen, maar daar kwam bijna geen eind aan. We hebben er uiteindelijk onder de waterlijn eigenlijk een hele nieuwe boot omheen moeten bouwen. Dat gaat zo hard. Ik kocht hem aanvankelijk voor 2000 euro, maar in het eerste jaar ging die tien keer over de kop. Toen tachtig procent van de restauratie klaar was, was het geld op.” Met pijn in het hart verkocht hij zijn bootje aan een Duitse hobbyist. Zelf ging Ten Heggeler aan de slag met een wat eenvoudiger scheepje waarmee hij leuke dingen

kon gaan doen: bruidsparen rondvaren door Almelo en over het water afleveren bij het nieuwe stadhuis. „Ik ben eigenlijk bloemist. Dus het bootje wordt bij zo'n gelegenheid prachtig versierd met bloemstukken. Dat levert echt een prachtig plaatje op.”

Terugschilderen

Vorig jaar kon Ten Heggeler zijn bruidsbootje ruilen voor het nooit afgemaakte restauratieproject. „Het scheepje had tien jaar lang onaangeroerd in een loods gelegen. Ik kon er zo mee verder gaan.” De restauratie nadert inmiddels zijn voltooiing, tijd dus om na te denken over de laatste details. „Op de achterkant stond oorspronkelijk Oud Ade. Ja, eigenlijk moet ik dat er weer op terugschilderen. Er moet geen Almelo op komen te staan.” Toch duurt het nog even voordat het oude kerkbootje van pastoor Derksen weer het water in gaat. In

de zomer staat het vaartuig nog even op het droge in het plaatselijk museum. „De afspraak is dat het scheepje wordt gezegend door de vicaris en de pastoor. Nee, niet gedoopt: dat is natuurlijk al gebeurd toen het de eerste keer te water werd gelaten.” De gemeente Almelo is ondertussen druk bezig om in het centrum van de stad meer water te graven. „Als het goed is, zijn ze daar in november klaar mee. Waarschijnlijk gaan we het bootje gebruiken bij de openingshandeling. En daarna krijg ik hier een mooie ligplaats in de haven in het centrum. Voor een historisch bootje is dat gratis. Ja, de gemeente is erg enthousiast over dit initiatief.”

Om het verhaal compleet te maken, is Coen ten Heggeler nog op zoek naar mensen die nog iets weten over Wilhelmina. Ook oude foto's zijn welkom. Lezers kunnen mailen naar redactie@leidschdagblad.nl

Coen ten Heggeler bij zijn restauratieproject.

FOTO ID

De medewerkers van Akerboom bij een schip in aanbouw.

De jonge misdienaar (in de kajuit), met

familie en huishoudster van de pastoor.

De ijzeren romp was in zeer slechte staat.

FOTO COEN TEN HEGGELER